

THE PROBLEM OF EARLY ORIENTATION AND SELECTION OF PRE-SCHOOL CHILDREN

Sergiy GAVRISHKO

The Kirovograd Teachers Training University

The problem of early orientation and selection of pre-school children for the definite kind of motor activity and the problem of 4-6 aged children's motor function is regarded in the given article. The system of determination of integral estimation of the motive ability of the 4-6 aged children and their orientation toward the different kinds of motive activity are proposed there too.

СИСТЕМА СОЦІАЛЬНИХ ВИМОГ ДО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ІНЖЕНЕРА: АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СИЛОВОЇ СПРЯМОВАНOSTI

Сергій Олександрович Глядя

*Національний технічний університет
„Харківський політехнічний інститут”*

Встановка проблеми. Фізична культура є невід'ємною частиною національної та індивідуальної культури. Завдяки їй задовольняються життєво необхідні вимоги. Серед них, зокрема, вимоги до змісту та форм професійної діяльності [1, с.64]. До того ж в умовах ринкової економіки зростає конкуренція серед спеціалістів, підвищуються вимоги до надійності їхньої праці.

Особливе місце серед соціальних впливів фізичної культури займають прояви сили. У вузьких аспектах мова йде про вивчення фізіологічних та психологічних вимог до певної суто м'язової сили, окремих загальних та спеціальних силових здібностей (табл. III).

Свідок є більш широкий, так званий культурологічний аспект відношення, використання, мотивації, самоконтролю, моральності використання засобів та вправ фізичної культури силової спрямованості окремою людиною у професійній діяльності. Наслідком цих проявів можна навіть казати про силову культуру.

Проблема полягає в тому, що є нагальна необхідність визначити соціальні вимоги до професіоналізму інженера саме в аспектах фізичної культури силової спрямованості (табл. III).

Роботу виконано згідно плану наукових робіт НТУ „ХПІ”.

Аналіз досліджень і публікацій. Т.М.Чернишенко та Л.М.Абрамова, аналізуючи погляди багатьох авторів, відзначають, що фізична культура задовольняє різноманітні професійні та соціальні потреби. При цьому вони називають досить різноманітні її форми та прояви: оздоровлення, загартування, придбання теоретичних знань та практичних навичок, спорт, фізична рекреація, фізична реабілітація. До того ж

ці форми та прояви мають відмінності, які ґрунтуються на конкретних цілях діяльності [3, с. 156].

На сучасному етапі розвитку інженерної освіти Л.Л.Товажнянський визначив ряд узагальнених завдань підготовки фахівців. Серед них, зокрема, гуманітарна підготовка, розвиток професіоналізму, здібностей до самостійного мислення, готовність до конкурентної боротьби; формування духовності, моральності, естетичних ідеалів та смаків, індивідуальної та професійної психофізичної культури [4, с. 4].

О.Г. Романовський вважає, що невід'ємними частинами професійної підготовки інженерів розвиток аналітичного мислення, формування знань та вмінь аналітично мислити, сприймати та використовувати інновації, робити у екстремальних життєвих ситуаціях [5, с. 38].

Відомий вчений П.Ф.Лесгафт ще наприкінці ХІХ століття висловив серед вимог до професійної освіти необхідність навчити людину керувати своїм тілом на рівній основі із розумовим вихованням. Він, до речі, висловив важливу думку про використання при цьому однакових методів виховання: диференціювати та порівнювати свої рухи та дії, використовувати доцільне загальне навантаження, розвивати окремі частини тіла згідно „їхньої природної організації” [6, с. 268].

Мета роботи. Обґрунтувати значення та зміст аспектів фізичної культури силової спрямованості в системі соціальних вимог до професіоналізму інженера.

Було використано такі методи: аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, документів планування та обліку навчально-виховного процесу, педагогічні спостереження, узагальнення передової практики фізичного виховання студентів, культурологічний аналіз індивідуальних стилів студентів та інженерів.

Викладення основного матеріалу. Систему соціальних вимог до професіоналізму інженера умовно можна поділити на три групи складових: інтелектуальні, суспільні та психофізичні [1, с. 69]. Професіоналізм інженера визначається в його умінні одночасно відповідати достатній кількості вимог з цих складових [7, с. 52].

Інтелектуальні вимоги звичайно найбільш поширені серед професіоналів (оволодіння відповідною системою знань, вмінь та навичок для безпосередньої діяльності, а також творчість, професійне мислення тощо).

До соціальних вимог відносять загально людські цінності, першовартісність особистості у праці, правова культура у професійній діяльності тощо.

Психофізичні вимоги фактично найменш визнані фахівцями. Хоча вербально жодний з них не відкидає такі вимоги до професіоналізму інженерів, як: підтримання здоров'я; сприяння відповідній роботі всіх систем організму з урахуванням факторів важкості та напруження праці, наявність індивідуальної системи знань, мотивів, переконань, потреб підтримання професійного здоров'я, розвиток фізичних та психологічних якостей, які характерні для праці [8, с. 5-6].

Таким чином у системі вимог до професіоналізму інженера є безпосередні вимоги до праці, вимоги, які пов'язані із нормами життєдіяльності людини у суспільстві та проявами індивідуальності підтримання здоров'я. На підставі цих різноманітних вимог формується професійна поведінка як відповідність нормам, цінностям, положенню у професійному осередку, рівню освіти та культури. Зрозуміло, що вищезгадана відповідність може проявлятися великою кількістю варіантів, так званих індивідуальних стилів.

Широке визнання набула група індивідуальних стилів, яка пов'язана із переважним проявом сили та силових здібностей. У роботі висококваліфікованих фахівців “чиста” сила

майже не має якогось особливого значення. Виняток становлять професії, до особливостей яких входить підймання вантажу, підтримання напруження м'язів, швидко-силові рухи (експлуатаційники, водії, механіки, регулювальники) [7, с. 37-38].

Однак сила має фундаментальне значення для прояву запасів функціональних систем (психічна рівновага, координація, точність рухів, чутливість, відновлення працездатності тощо) [2, с 5].

Ще одна особливість уваги до сили пов'язана з тим, що кожна людина природно має м'язовий тонус різної жорсткості. Треба знати ці індивідуальні особливості при виборі силових вправ. Через силові вправи вирішують деякі індивідуальні завдання: корекція складу та обрису тіла, зменшення жиру, укріплення м'язів та м'язових груп, що впливають на працездатність. Досвід свідчить, що найчастіше звертають увагу на м'язи хребта, поперекові, рук.

Педагогічні спостереження, узагальнення передової практики фізичного виховання студентів, культурологічний аналіз індивідуальних стилів студентів та інженерів свідчать, що саме для сучасного періоду розвитку суспільства збільшується кількість соціально-культурних секторів (своєрідних субкультур) силової спрямованості. Наведемо, наприклад, такі види спорту, рекреації, як армспорт, бодібілдинг, бойові мистецтва, бокс, важка атлетика, види боротьби, гирьовий спорт, пауерліфтинг, пауерслайтинг, стренг мен тощо.

Ми вважаємо, що кожний соціально-культурний сектор, і всі вони загалом створюють своєрідний напрямок культури – силову культуру. Безсумнівно, що вагому її частину складають загально визнані та все нові методики розвитку сили та силових здібностей, притаманні теорії та методики фізичного виховання.

Крім цієї частини до силової культури у нашому розумінні входять цінності, мораль, естетика, характер особистої діяльності та спілкування. Тобто, усі традиційні сфери соціальної життєдіяльності (екологія, економіка, медицина, мистецтво, наука, педагогіка, управління). Тобто фізична культура в цілому та силова культура зокрема входять до числа найважливіших сфер суспільства [9, с 38-39].

Висновки

На підставі особистого досвіду та педагогічних спостережень ми рекомендуємо такий підхід до індивідуальної діяльності з переважно силовою спрямованістю:

- виробити особисте рішення щодо потреб, запитів, інтересів, настанов використання фізичної культури силової спрямованості;
- набути знання у питаннях анатомії, біомеханіки, здоров'я, самоконтролю фізичного та психологічного благополуччя;
- визначити, на які м'язи чи м'язові групи припадає у праці та побуті надто велике навантаження;
- визначити, які м'язи чи м'язові групи у праці та побуті недостатньо навантажені і тому потребують особливої уваги;
- вибрати індивідуальну систему засобів та форм життєдіяльності,;
- виробити індивідуальну програму, узгодити її з тижневим режимом, намагатися дотримуватися програми;
- визначити час, місце та умови виконання вправ на роботі, у побуті, у рекреації;
- визначити методами та засобами розвитку сили та силових здібностей;
- вибирати та розучувати вправи для постійного використання;

- періодично зіставляти показники реального та бажаного стану та вносити, якщо необхідно, відповідні корекції до індивідуального стилю.

У подальших дослідженнях планується вивчення особливостей формування фізичної культури силової спрямованості у навчально-виховному процесі професійної освіти.

Література

1. Степаненков Н.К. Педагогика. – Минск.: изд. Скакун В.М., 1998. – 448 с.
2. Глядя С.А., Старов М.В., Батыгин Ю.В. Стань сильным. – Харьков: Компьютер-Центр, 1998. № 1. – 43 с.
3. Чернишенко Т.М., Абрамова Л.М. Проблеми професіоналізації і диференціації вищої фізкультурної освіти. В кн.: Матеріали першої наукової конференції викладачів і студентів з проблем фізичного виховання.- Вінниця, 1995. – С.156.
4. Товажнянський Л.Л. Нова парадигма інженерної освіти і підготовка національної гуманітарно-технічної еліти // Теорія і практика управління соціальними системами. 2002, №2. – С. 3–9. 35.
5. Романовский А.Г. Философия формирования национальной гуманитарно-технической элиты в контексте развития общества // Теория и практика управления социальными системами. 2002, №2.- С. 35-39.
6. Лесгафт П.Ф. Избранные труды.- М.: ФиС, 1987. – 359 с.
7. Лабскир В.М. Психофізична культура / Навчальний посібник для студентів вузів.- Київ-Харків: ІСДО, 1993.- 96 с.
8. Мурахов И.В. Резерв „человеческого фактора” производства – физическая культура в режиме труда. – В кн.: Актуальные проблемы дальнейшего развития производственной физкультуры. – Киев, 1989. – С. 3–6.
9. Новиков Б.И. Средства формирования физической культуры студентов как сферы социальной жизнедеятельности.- В кн.: Возвращение к олимпийским идеалам. – Харьков: ХПИ, 1992. – 60 с.

SYSTEM OF SOCIAL DEMANDS TO ENGINEER'S PROFESSIONALISM: ASPECTS OF PHYSICAL CULTURE WITH STRENGTH EMPHASIS

Sergey GLYADYA

National Technical University "Kharkov Polytechnical Institute"

Annotation. System of social demands to engineer's professionalism: aspects of physical culture with strength emphasis.

Theoretical analysis of social demands to engineer's professionalism is provided. The importance of strength index is marked out.

Approach to the individual activity of such type is substantiated.

Key words: social demands, physical culture, individual activity.
